

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, Április' 3-dikán, 1821.

B é c s .

A' múlt péntektől fogva három rendbéli tábori tudósítást kaptunk az Austriai seregnek szerencsés hadi munkálkodásairól. Mi csak azt teszszük ide, melly a' Bécsi Udvari Újság' rendkívül való toldalékjában, Nro. 5, kijött. Ebben a' két előbbeniek is környülállásosan eléfordulnak. Ez, így következik szóról szóra fordítva: —

„Fő hadi-szállás Teano, Márczius' 20-dikán éjféltől 1821-ben. Minekutánna a' sereg Cepranóból Rocca-d'Arce felé szörnyű rosz, csaknem feneketlen úton előre nyomultak volna, 18-dikán éjjel S. Germanoba megérkeztek. Az előmenő csapatok már ekkor Mignano'ig küldetettek vala előre, mellyet mára a' Nápolyiak az ott lévő nagy kiterjedésű 's drágába került oltalmazó készülétek mellett is oda hagytak vala. —

„Márcz. 19-dikén felkérte a' Kommandírozó Generális a' Monte - Cassino nevű erősséget, a' hova Kapitány Agnesy a' Kommandánsához egy levéllel és a' Király' Proklamációjával küldtetett. el. Minthogy az első felelet megtagadó vala, tehát az erősségnek megtámogatására azonnal minden készülétek megtétettek, 's már éppen a' második és utolsó felkérésnek is el kell vala indulni az ellenséges Kommandánsához, midőn azonban az erősség' belső részében lévő sereg az ő pa-

rancsolataira további szolgálatot tenni nem akartak; a' melly környülállást Kapitány Agnesy, minekutánna már Kapitány Gróf Bellegárdéval és Fő Hadnagy Herczeg Wredével néhány határnok - katonáink a' pallisadákön által rontottak volna, okosan az erősségnek elfoglaltatására használta, melly is eszserént délután öt órakor 11 ágyukkal a' miyéinknek kezekre jutott. A' 28 tisztből és valami 300 köz emberekből álló őrző sereg, melyben a' Gardia-de-la-Regina nevű testőrző seregből is két Kompániák találtattak, két zászlókkal hadi fogságra tétetett: hanem, minthogy a' várnak általadattatására ugyan ezen testőrzők, a' magok Királyokhoz viseltető 's kimutatott ragaszkodása által legtöbbit tettek, erre nézve nékiek, minekutánna fegyvereikből már egészszen kivetkezte-tődtek volna, felső és alsó fegyvereik (hardjok és pushájok) vissza adattattak, 's a' Kommandírozó Generális őket egy Cs. K. Batalionhoz adta, a' mellyel való meglegedésseket ok ezer örvendező kiáltások által nyilatkoztatták. —

„Azonközben a' Wallmoden Osztálya, melly magát Venafron által az ármádával össze csatolta vala, öly rendelést vett, hogy a' Voltorno bal partján dolgozzék a' Nápolyi sereg ellen, a' Stutterheim és Hessen-Homburg Princz Osztályaik pedig Teanon és Calvin által folytatták útjokat előfelé. Hanem minthogy a' Nápolyi armada, minekutánna Migna-

nónál a maga sánczos lögerét elhagyta volna, olly módon eloszlott vala, hogy a szökevények ezrenként tévelygettek a mi sergeink között: ehézképpest meghatározta a Kommandírozó Generális, az ellenséges vezértől Generális Carascosától F. M. L. Gróf Walmodenhez küldetett ajánlással megegyezőleg, hogy F. M. L. Gróf Fiquelmontot Capuába küldje 's az alkudozásokat elintéztesse. —

„Generális Fiquelmont Márcz. 20-dikán érkezett-meg Capuába, a honnét Carascosa és Filangieri Generálisok, mint-hogy az őrző sereg ellenek feltámodott söt reájok tüzet is adott, már elfutottak vala Nápoly városába. Capuában ekképpen már ekkor nem volt más, hanem csak Generál - Lieutenánt Ambrosio két testőrző Batalionokkal. Minthogy Ambrosio a Calabriai-Herczeg által már meghaltalmaztatva volt arra, hogy a mi odaérkezésünkkor véllünk alkudozásra lépjek, ehézképpest ez azonnal elkezdődött, 's az alább következő Egygyezés (Conventio) (*) lett a' resultatuma, a' melynek ereje szerint azonnal szározon vizen minden ellenségeskedések megszüntetődnek, 's Capua erősségei Aversáig a' Cs. K. sergeknek által adatnak. — „Ugyan ezen napon Nápolyba is bement Generális Fiquelmont, hogy a' fő városnak elfoglalására nézve meghívántató előintézeteket megtegye és meghatározza. — „A' mi fő hadi szállásunk 21-dikben Capuába tétett által. A' Vilatta Brigadája Aversát, 's a' Gepperté Casertát foglalják-el. A' Wied-Runkel Osztálya az Abruzzóknak megerössítése 's bátorsághelyeztetése végett, Aquilában, Popoliban, Sulmonában 's azon egyéb vidékeken hagyatott hátra, 's F. M. L. Princz Wied ezen tartománynak Kommandánsává nevezetett. Az egész Nápolyi nép kétségbehoz-

hatatlanul mutatja, hogy melly távol legyen tőlle az a' lélek, mellyet a' revolúció' fejei és organumai kilencz hónapoktól fogva reá költötték. Katonáink mindenütt úgy fogadtatnak és láttatnak, mint a' leggyalázatosabb járem alól való Szabadiók. —

„A' Királyi testőrző sereg a' maga becsületérvzésén fundáltatott hűségét, mellyet a' Revolúciónak elején is kimutatott, egész az utolsó pillantatig megtartotta. Mihellyest a' Király' Proklamációját vette, tudtára adatta Generális Silvaggió által Generális Carascosának, hogy ő (a' testőrző sereg) magát minden féle ellenségnek egész eltökéllettséggel ellene szegezte volna, ha az a' Király' akarhatja és parancsolatja lett volna: de minthogy ő Felsőge néki egyebet parancsolt, tehát ő, ezzel ellenkezőleg cselekedni tellyességgel nem fog. Generális Carascosa ezen sereg hűségének igasságos voltát érdeme szerint megesmerte, 's ajánlotta néki, hogy a' fenyítéknek legpontosabb megtartása által a' több sergeknek is mutasson példát. Az egyéb sergeknek közönséges elszéledése alatt olly jó rend uralkodott ezen Királyi testőrző seregben, hogy ebből, egy beteg emberen kívül, több egy is el nem hagyta a' serget. Midőn Capuába küldetődne, hogy ott, olly feltétel alatt, hogy Király' parancsolatja ellen semmit nem fognak tőlle kívánni, az őrzői szolgálatot által vegye, ezen egész sereg azt kívánta, hogy a' három színű pántlikák, mellyek addig a' Királyi zászlókon lobogtak, azokról vétetődjenek-le, melly után a' revolúciónak ezen jegyei, illy örvendező kiáltozás mellett égettettek-meg: Eljen a' Király!

„A' Carbonarik' Alta-Venditája, ez az eddig egyedül munkálódó tisztviselő kar, melly a' Régenst úgy, mint

a 'Státus' utolsó szolgáját, 's a' Parlamentot is úgy mint az ármádát a' maga hegyes töreinek hatalma alatt tartotta, minden Aktájának elégetése után, szélyvel oszlott. —

„Pepe és Minichini, valami 60 Carbonárikkal, a' Spanyol Követnek eszközlése által hajóra ültek, 's még eddig bizontalan, hogy hova mentek. —“

„(*) C o n v e n t i o —“

„Kötetett Capuában Márcz. 20-dikán 1821-ben.

„Az alólírtak, a' nékiek adatott tellyes hatalomnak ereje szerént, következő Czikkelyekben egygyeztek-meg:

„1) Az ellenségeskedések az Ország-nak minden pontjain megszüntetődnek.

„2) A' tengeren való ellenségeskedések hasonlóképpen lehető legrövidebb idő alatt megszüntetnek, 's e' végre mind két ármádától Kurirok küldetnek-el.

„3) Az Austriai Császári ármáda holnap Capuát elfoglalja, 's szélső vigyázójit Aversáig küldi.

„4) Nápoly városának 's erősségeinek elfoglaltatása más magános Egygyezésnek tárgya leszen.

„5) Az Austriai Császári ármáda a' személlyeket és tulajdonokat tiszteletben fogja tartani akár melly állapotban talál-tassanak is a' személlyek.

„6) A' Királynak és Státusnak minden tulajdonaik az Austriai Császári sergek által elfoglaltatott vagy még ezután elfoglaltatható tartományokban, tudniillik minden fegyveres házak, magazinumok, artilleria, fegyverek, manufaktúrák, hajjépitési készültek, az ő Felsége' tulajdonai maradnak, 's mint olyanok úgy tartattatnak.

„7) Az Austriai Császári ármáda által elfoglaltatandó várakban és erősségekben, az Austriai Kommandánsion kívül a' Király' nevében egyegy Kormányozó fog lenni. Minden katonai készülteknek administráltatása a' Királyi Administrálási tiszti karok' kormányozása alá tartozik.

„8) Ezen Conventio a' Régens Princz ő Királyi Herczegsége 's az Austriai Császári ármáda' Kommandírozó Generálisa Báro Frimont ő Excellenciája által rati-fikáltatik. — „Aláíratott Capua előtt a' Nápolyi Nagy Priorság' épületében Márcz. 20-dikán 1821-ben.

Gr. Fiquelmont,   Ambrosio,
az ő Cs. Kir. Apos-   a' két Siciliák' Ki-
toli Felsége Generá-   rállya ő Felsége Ge-
lisa.   nerálisa.

Az itt felhozott tábori tudósítással Márcz. 20-kán éjfélkor indult-meg Te a n ó b ó l a' fő hadi szállásról Cs. K. Lovas Kapitány Gróf Bellegarde, 's Bécsbe való pompás belovaglását Márcz. 31-dikén déli 12 és egy óra között tartotta, 's itt az Udvari Burgba szállott-le, hogy hozott irásait Lajos Császári Királyi fő Herczegnek, ki most a' Felséges Urunk' Helytartója, által adja. Tizenkét trombitáló és csattogtató Postilionokkal tartotta bejövetelét; 's előtte is utánna is egyegy csoport lovasság ment.

Még ide teszünk két Nápolyi tudósítást, mellyek ugyan a' felhozott történetekre nézve már a' figyelmet nem nagyon csiklandozzák, de még is olvasást érdemelnek, azért, hogy láthassák Olvasóink, hogyan állottak a' dolgok Nápolyban a' végső sorsnak elkövetkezését megelőzőt pillantatokban:

Nápoly Márcz. 11-dikén: — „Már-czius' 6-dikán este vala, midon a' Régens

Princz a' Királynak (Laibachban Febr. 23-dikán költ) 's a' Generális Frimont (Folignóban Febr. 27-dikén dátáltatott) Proklamációjikból az első exemplárokat vette. Meghatározatott, hogy ezekre semmi ellenkező Nyilatkoztatás ki ne adatassék, hanem csak úgy kell kijelenteni ezen irást, mint az Austriaiak' arra czélzó csinálmányát, hogy a' sergeket elcsábittsák. Azonban csakugyan nagyon félnek a' Nápolyiak, hogy a' Királynak ezen írása foganatos fog lenni kivált azon katonák között, a' kik magok keresik a' fogást, hogy a' csatázó mezőről eltávolhassanak, a' millyenek pedig nem kevesen találtnak. A' Régens-Princznek egy irásában, mellyet 7-dikben küldött a' Parlamentumhoz olly végső szavak találtnak: hogy ő a' maga attya által annak Laibachba lett menetelekor kifejeztetett akaratot, hogy tudniillik ő Felsege a' Spanyol Constitúciónak fenntartatásán iparkodjék, úgy nézi, mint az ő Felsege igaz és eredeti czélzását: — „A' Királyi Familia itt van. A' kastélyban packolnak 's a' becsesebb portékák Anglus és Francia hajókra rakattatnak. Az Anglus Ministert Sir A' Courtot még egyszer unszolták, hogy Nápolyért tegye közbe magát a' Nagy Hatalmasságoknál: de nem cselekedte. Legnagyobb baj a' pénznek nem léte. A' Nápoly városára vettetett kényszerített adóból, a' melynek egy milliót kellett volna tenni, alig jött-bé annak egy harmada. Az Obligatziók, mellyekért a' revolúzió előtt 80 per Centet adtak, most alig adnak 47-tet. A' Pontecorvói lakosok, a' veszedelem ideje elkövetkezvén, kinyilatkoztatták, hogy nem fognak fegyverit.“

Nápoly Márcz. 13-ikán: — „A' Nápolyiaknak fegyverrel való ellentállása, annyi, mint ha megszűnt volna, avvagy

gyengének gondoltathatik a' Ligea sergek részéről. A' Nápolyiak sergeivel, 's mint látszott önként vállalkozva gyűlvén az ármadához, most még kevesebb bátorságot mutattak, mint 1815-ben. A' Mignanói lóger, hol a' Carascosa és Filangieri sergek állottak, 's a' melly jó summába került vala, az Austriaiak által megkerültetvén, már nem ér semmit. A' Princznel tegnap tartatott tanácsban meghatározatott, hogy a' Parlamentum a' Királynak egy irásban esdekeljen, hogy a' dolgok jelenlévő állapotján tétessen ő Felsege olly változásokat, a' millyeneket maga kíván. Hogy Nápolyban láрма történhessen nem lehet félai, minthogy az őrző sereg egy Dragonyos Regementel megerössített, és a' város Kormányozója Generális Pedrinelli, egy nagyon megbizott ember.“

P i e m o n t.

Princz Carignan Márcz. 21-dikén Turint oda hagyván két Lovas Regementekkel 's egy Ágyuzó Brigáddal útját Navarába vette, hol a' Herceg Genevois' parancsolatjára Generális La tour a' Király' hűségében megmaradott vagy arra ismét visszatérő Regementeket össze gyűjti. Navarába lett megérkezésével kihirdettette a' Princz, hogy a' neki ajánlatott Régenséget leteszi, 's magát mindenekben a' Károly Felix' parancsolataihoz fogja tartani. A' Proklamáció, melly által ezen nyilatkoztatását közre bocsátotta, ez: —

„Savoyai Károly Albert, Carignani Princz. Midőn mi magunkat arra határoztuk, hogy a' Régens terhes munkát felválloljuk, e' csak a' mi Királyunkhoz tartozó 's feltételt nem esmerő engedelmességnek 's azon köz jó eránt való buzgóságnak megbizonyítására nézve történt,

a' melly nekünk meg nem engedte azt, hogy az egy szempillantatig reánk bízott Országglási kormányt magunktól eltaszítsuk, azért, hogy azt a' fejetlenséget, melly azon nemzetekre nézve, a' mellyeket érdekel, legterheesebb ostor szokott lenni, elbáritassuk. A' mi esküvésünk, mellyet legelőbb is letettünk, a' mi Királyunknak Károly Felixnek hűségére való megesküvés volt. Annak, hogy mi ezen hűségre letett esküvésünk mellett állandóan meg akarunk maradni, zálogául szolgál az, hogy mi azon sergekkel, mellyeket előbb a' fő városban vezértünk, a' fő városból eltávoztunk, és hogy mi, ide lett megérkezésünkkel nyilván kinyilatkoztattuk, hogy mostantól fogvást minden Régeni foglalatosságokról lemondunk, és semmit nagyobb esdekléssel nem ohajtunk, mint hogy a' Monárkhánk által előnkbe szabott hecsületnek útján előök lehessünk 's ez által a' Királyi parancsolatok eránt tartozó tiszteletnek és engedelmességnek példáját mutossuk. Költ Navarában Márcz. 23-dikán 1821-ben. —

Ugyan ekkor Gen. Latour is illy Proklamációt intézetta' néphez: — „Piemontiak! Ő Királyi Herczagsége Károly Felix, hite Viktor Emanuel ő Felségének lemondása által az egész Királyi hatalom szállott, nekünk megparancsolta, hogy az ő Felsége' hűséges sergeit egy helyre össze gyűjtven, az azokon való fő vezérseget magamra vegyük. Princz Carignan ő Kir. Herczagsége már első példáját adta a' Királyi parancsolatok eránt való engedelmességnek 's a' trónus eránt való hűségnek, az által, hogy Navarába jött, 's a' fő városból ide két lovas Regimentet 's egy Agyuzó Brigadát elhozott. Ezen nemes példaadást mind azoknak a' jólgondolkozóknak helybehagyása követi, kik a' szomorú szemfényvesz-

tések által meg nem vakittatván, a' mi Királyainknak thrónusaik körül való szoros egyesületben találják-meg azt az egyetlen eszközt, melly nekünk még hátra vagyon arra, hogy a' mi kedves hazánkat fenyegető veszedelmeket megelőzhessük, a' mellyek között hazánknak idegen sergek által való elfoglaltatása, nem is az utolsó nem is a' legkeserveesebb lenne. Piemontiak! én kevély vagyok, hogy illy felséges munkára kiválasztódtam, 's ahoz egész bizakodással készítem magamat; minthogy esmerem hűségteket és forró hazaszereteteket. Emé' vidám csendesség térjen ismét vissza Országunkba, melytől az eszteleneknek, az ő zabolátlan dicsősségszomjuzása 's vakmerő, bolondsága által ingereltetett serge, benneteket meg akar fosztani, midőn tölletek a' Savoyai Házhoz viseltető hűség' dicsősségét elvenni iparkodik, a' melly titeket nyolcz századoknak folyta alatt illy nemes módon megkülönböztetett. Polgárok! Katonák! gondoljátok-meg, hogy ti együtt csak egy familiát tesztek, a' melynek szeretett atya Károly Felix Király, kinek szavát nektek egyedül követnetek kell. Minden más a' veszedelmeknek és inségeknek mélységes örvényébe vezérlene benneteket. Éljen a' Király! Költ Navarában Márcz. 23-dikán 1821-ben. —“

„Fő-vezér Generális Latour.

A' mi egyéb eránt Turin városának állapotját illeti, itt olly zürzavar 's törvénytelenég uralkodik, hogy ennek sokáig így tartani lehetetlen. Az a' külvömben is gyenge rész, a' melly magát ezen néhány, dicsősségszomjuzó árulók által legátkozottabb fogások alatt gerjesztett revolútziohoz csatolta, magában össze omlik. A' Provisoriai Junta' tagjaivá

neveztetett személyek közül néhányak fel nem váltották ezen hivatalt. Mások, kik azt valósággal felváltották vala, 's a' kik között ezen revolúció' néhány legfőbb gerjesztői találtattak, Turint nagy csendesen oda hagyván, Helvéciába szaladtak által. A' Turini nép' nagy sokasága, a' melly ezen zenebonáskodástól egészen idegen maradott, félelmek között várja ezen büntetést érdemlő összeesküvésnek kimene- tétét 's a' rendnek és csendességnek hely- reálltatását. A' legtüzesebb, vagy a' magokat eddig való cselekedeteik által legvétkesebbekké tett fő Korifeusok, a' rebellis katonáknak salakjával a' felleg- várba bezárkozván, a' várost önnét fe- nyegetik 's nyughatatlankodtatják.

Alessandriában magoknak kü- lönös Juntát állítottak fel, a' melly magát Olasz Ország' összeszövetkezése' (Föderacziója) Juntájának nevezi, különös tulajdon végzéseket, határozásokat, teszen, különös és tulajdon Proklamációkat teszen közönségesse, Austria ellen hadat hirdet, 's a' Király ellen olly nyilatkozta- tást tesz, hogy ötöt csak Olasz Országi Királynak akarja megesmerni: hanem e- gyéb eránt a' Turini Juntával semmi közösülést nem tart.

Genovában még eddig a' csendes- ség' ellenségeinek minden iparkodásaikat semmivé tette a' Közönséges Kormányozónak Generális Geneynesnek állhatatos- sága. Midőn ezen Kormányozó a' Her- czeg Genevois' parancsolatjának tartása szerént a' Király' Proklamációját Márcz. 16-dikán ezen városban ki akarta hirdeti, a' nép az ő ablakai előtt össze- sere- gelvén, így kiáltozott: Constitúciót! Constitúciót! A' Kormányozó hathatósan felszollalt, és azt kérdezte: Hogy volt-e ezen napig valakinek valami panasza az Országloszék ellen? 's ezen kérdésehez

azt is hozzá tévén, hogy ő és az alatta lévő seregek eltökéltették magokban, hogy a' törvényes Fejedelem' parancsolatait pon- tosan végre hajtassák — ennek hallására a' rend azonnal helyre állott; az a' soka- ság, melly egy fertály órával ezelőtt a' Constitútiót kiáltozt, már most hasonló elragadtatással kezdte kiáltozni: hogy Eljen a' Király! 's a' törvényes Ország- list mindenek megesmerték, 's közönsé- ges megegygyezéssel meghatározta a' vá- ros, hogy Genevois Herczeghez követ- tséget küldjön.

Portugallia.

Azon 95 Anglus tisztekre nézve, kik eddig Portugalliai szolgálatban voltak, illy czikkelyekből álló Dekretumot adott ki a' Cortesek' gyűlése: 1) Ezek eddig való szolgálatjoknak megköszönésével elbocsátat- natnak, azért, hogy az Ország' számára nemzeti seregek organizáltatnak — 2) A- zok, kik háborúban szolgáltak, annyi esztendőig fogják venni eddig volt zsold- jokat, a' hány háborúbéli esztendőket számlálnak — 3) Azok ellenben, a' kik háborús esztendőben Portugallus szolgál- ton nem voltak, csak esztendei zsoldot kapnak — 4) A' Brigadérosok a' Torre- e- Espada, az Obersterek 's Oberstlieutenan- tok pedig a' Christian Rendjek' czimere- iikkel tiszteltetnek meg. — Febr. 26-dikán a' Don Giaró motziójára a' Nápolyi dol- gokat vette fontolás alá a' gyűlés; azt sür- gette Giaró, hogy erre nézve ők is olly határozást tegyenek, mint a' Spanyol Cor- tesek tettek. — Ugyan ezen ülésben azon Portugallusok' ügyére nézve is határozást tettek a' Cortesek, a' kik Politikai véleke- déseikért számkivettettek. Ezek két szá- kaszra osztattatnak; egygyik szakaszba tartoznak tudniillik az ollyanok, kik

a Franciaia ármádával elmentek, a másikba az olyanok, kik a Gen. Gomez Freyre historiájába belé keveredve voltak. Általában illy czikkelyekből álló Dekretom adatott-ki erántok: — 1) Mind azoknak, a kik politikai vélekedéseikért a hazából kiszaladtak vagy számkivettettek, név szerént pedig — 2), a kik 1817-től fogva küldettettek számkivetésbe, megengedtetik a hazájokba való visszajövetel s a polgári jusokkal való élés — 3) Ezen jusokkal való élés azoknak is közönségesen vissza adatik, kik csak az Országnak egygyik vagy másik tartományába küldettettek számkivetésbe — 4) Minden eddig ezen tekintetben kiadatott ítélettételek eltöröltetnek — 5) A számkivettetteknek s ott meghalálozottoknak özvegyeik s árváik, előbbeni állapotjukba vissza tétetnek — 6) Azoknak jussaik azonközben, kik a számkivettettekől elvétetett jószágokból vásárlottak, fenn tartatnak. — Az a jóvallás, hogy az idegen Országokon lévő Portugallus Követségeknak s Agenseknek jószágaik, kik az Országglás új Systemáját megesmerni nem akarták, sequestráltassanak, a Constitúcióval ellenkezőnek találtatván, nem fogadtatott-el. — Febr. 28-dikán elvégezte a gyűlés a Constitúció 34 fundamentumos czikkelyeivel való foglalatoskodást. Hoszasas veteledés volt még ezen ülésben azon jóvallás felett, hogy hagyattassék meg a Királynak a törvények' iniciativuma (a törvény-jóvallás), de végezetre voksolásra hocsáttatván, vissza vettetett.

Esther nevű hajó, a melly Déli Amerikából jött és Liverpoolhoz hőtött-ki, olly hírt hozott, hogy Parában, Brasilia egygyik Északi tartományának fő városában revolúció ütött volna ki, olly értelemben, mint Portugalliában az anyaországban történt; melynek követhetésé-

ben, ott is Provisoriai Országglás állittatott lábra s revolúció's Proklamátziók intézettek a lakosokhoz. Félték, hogy Bahiába és Pernambuco is el-harapozik a revolúció' tüze.

Nagy Britannia.

A Romai Catholicusok' ügye a Parlamentum' alsó házában a mostani ülések alatt még eddig kedvezőleg folyt. Plunkett nevű tagnak az ő Felszabadittatásokra nézve beadott jóvallása Márcz. 16-dikán már második versben is győzedelmeskedett; pártját 254 vótumok fogták, ellenzőinek száma 243-ra telt. Canning és Wilberforce nagyon megkülönböztették magokat pártfogó beszédjeik által. A jóvallás' harmadik versbéli felolvastatása Márcz. 19-dikére határozatott.

Az Oxfordi Univerzitás azonközben meghatározta, hogy kérelmet terjeszzen a Parlamentum' elejébe az Irlandiai Catholicusoknak felszabadittatások ellen — a Londoni Ministeri Kurir pedig illy okoskodást adott-ki ezen alkalmatossággal: — „Ha valaki, ki a mi Catholicusaink állapotját maga nem esmeri, azt csak a Plunkett Ur' beszédjéből akarná megítélni, arra a gondolatra juthatna, hogy az ő Felsége alattvalóinak ezen szakasza olly nyomattatásban él, mint valaha a Sidók az Északi Barbarusok' idejében éltek. Azoknak tanuságára tehát, a kik Angliában soha se voltak, szolgáljon az a megjegyzés: Hogy a Catholicusok Irlandiában szabad Istentiszteleti gyakorlással bírnak; az ő életjek, tulajdonjok, és személyes karakterjek a törvények által éppen úgy védelmeztetnek, mint Angliában akár mellyik Protestáns Lordnak életé, tulajdona, és személyes karaktere; földeket árendálhatnak, vásárolhatnak,

kereskedés és szorgalmatoskodás által vagyont és gazdagságot szerezhettek, 's' a Parlamentomi tagoknak választásában is részesülhetnek; az ítélőszékekben, Magistrátusokban üléssek van; a fegyverés és tengeri sergelnél legnagyobb polczra léphetnek. Csak Vice-Királyok, Parlamentumi tagok, Státusministerek, Titkos Tanácsosok, Státustanácsosok és Scherifek nem lehetnek.

Spanyol Ország.

A' Francia közönséges levelek illy magános tudósítást közlenek Madridból Márcz. 10-dikéről: — „A' mi állapotunk változtatni kezdette magát. Az új Minisztérium nagy eltökéllettséget mutat az eránt, hogy a' Királyi hatalmat erős lábra helyeztesse. A' Journálok és Nép-Orátorok azóta sokkal mérséklettebbekké lettek. A' Cortesi gyűlésnek azonközben több olly tagjai, kik az elbocsátatott Ministerekkel egyesületben voltak, semmi alkalmatosságot el nem mellőznek, hol a' Király ellen való vádaskodásra valami okot találhatnak. Azonközben a' Király magaviseletében, minden részrenemhajtó emberek bölcsességet 's' mérséklettséget látnak. A' Cortesek' titkos ülése, milyenek majd minden nap' tartatnak, nagyon lármások. Sokak azon törik a' fejeket, hogy ki írta azon beszédet, mellyel a' Király a' gyűlést kinyitotta; pedig azt a' Király maga írta 's' t.“

Magyar Ország.

Pesten a' múlt hónap 24-dikén kevés napokig tartott betegeskedés után életének 57-dik esztendőjében meghalt Mélt. Széki Gróf Teleky László Ur ö Nagysága, ö Cs. K. Felségének Arany kulcsos Híve, a' Fő

Törvényszéknek Birája, Ns. Somogy Vármegyének Fő Ispányi Helytartója, a' Helvetika Vallást Követők' Duna melléki Kerületének Egyházi Fő Curatora, a' ki jeles tudományára, és buzgó Hazafiúságára nézve annál nagyobb tiszteletet érdemlett, hogy mind a' kettőt másokban is fogantossan terjeszteni fáradszhatatlanul törekedett. Ugyan azért, valamint életében a' köz tiszteletet, úgy holta után a' haladás, és dicső emlékezet fogja követni. Hideg tetemei Szirákra, Nemes Neograd Vármegyébe, az Ősi Temető Boltba Márcz. 25-dikén estve csendesen kivitettek. A' végső Halotti tisztelet később fog megadattatni.

Mélt. Gróf Wartensleben Ferdinand Cs. K. F. M. L. Mária Theresia Vitézi Rendjének Kis-Keresztese, és a' Pruszizus Érdem Rendnek Vitéze a' múlt hónap' 7-én Rosdol nevű helységben, Gallicziában, életének 43-dik esztendőjében meghalt, és 12-dikén az ő hideg tetemei Lembergbe vitetvén ott az Evangelikusok Templomában a' Generálisok, és Stabalis Tisztek jelenlétében Stokmann Superintendens által tartatott halotti beszéd mellett letétettek, 's' onnan Gyömrőre a' Familia Sir Boltjába hozattatván, a' végső tisztelet Pesten az Augustana Vallást tartó Hívek Templomában ugyan a' folyó hónap 25-dik napján reggel 10 órakor adatott-meg, a' midőn a' Gyász alkotmány a' Familia címereivel díszeskedve a' Templomba fel volt állítva, a' nevezetesebb Operisták a' halotti gyász énekeket muzsika mellett enekelték, és Fő-Tiszt. Báthory Gábor Superintendens Magyar nyelven, Tiszteletes Cleinman Ur pedig Németh nyelven halotti beszédet tartottak.